

Zwitserse start-up test met ‘vliegende’ containerboot

➔ **Fly-Box gaat proefvaren met vervoer via draagvleugelboten**

- ➔ Het Zwitserse bedrijf zegt samen te gaan werken met een grote reder
- ➔ Net als een vrachtwagen kan zo'n schip één container vervoeren

Hans de Jongh
Amsterdam

Soms zijn te zien op de Amsterdamse grachten en op de Friese meren: surfplanken die als het ware over het water vliegen, foilboards genaamd. Een Zwitserse start-up pakt dat concept groter op. Fly-Box wil op dezelfde manier, dat wil zeggen door middel van draagvleugels, containers gaan vervoeren.

Het bedrijf, opgericht door een houder van het wereldsnelheidsrecord zeilen, claimt net een deal te hebben gesloten die commercieel succes een stap dichterbij moet brengen. Een grote, niet met naam genoemde speler in zowel het transport als de overslag van zeecontainers gaat de ‘vliegende’ boten uit Genève testen.

De elektrisch aangedreven schepen van Fly-Box zijn in zekere zin te vergelijken met vrachtwagens. Ze vervoeren namelijk maar één container per keer. Trucks, althans voor zover zij grote afstanden rijden, zijn ook de vervoermiddelen waarmee het Zwitserse bedrijf de concurrentie wil aangaan. ‘Ons doel is om het vervoer van containers over de weg met dieselvrachtwagens te vermijden’, aldus Fly-Box op zijn website.

De onderneming is het geesteskind van Alain Thébaud, een bekende naam onder zeezeilers. Thébaud was de man achter de Hydroptère, een hightech trimaran met draagvleugels. Met de Fransman aan het roer behaalde dit jacht in 2009 een snelheid van net iets meer dan 95 kilometer per uur, toen het snelheidsrecord voor zeilboten.

Net als andere moderne, maar dan gemotoriseerde draagvleugelboten was de Hydroptère in niets te vergelijken met de traditionele versies. Denk daarbij aan de schepen zoals die bijvoorbeeld rondvaren tussen Italiaanse eilanden, of – tot 2014 – op het Noordzeekanaal, tussen het Centraal Station van Amsterdam en Velsen.

Dat zijn passagiersschepen met v-vormige vleugels die aan beide kanten van het schip zichtbaar worden zodra het vaartuig snelheid krijgt. Het is een techniek die de schepen alleen geschikt maakt bij weinig tot geen golfslag.

De nieuwe draagvleugelboten hebben beweegbare vleugels. Die zijn horizontaal gemonteerd onderaan een plaat die verticaal van de boot het water in steekt. Met behulp van software en elek-

Op het Meer van Genève werd afgelopen zomer geëxperimenteerd met een klein prototype van de containerboot waarmee Fly-Box de markt op wil.

tronica passen de vleugels zich aan golfpatronen aan. Hierdoor kan er ook op ruw water snel en comfortabel gevaren worden.

Voor de goede orde, de vleugels onder de eerder genoemde surfplanken bewegen niet. Hier moet de persoon boven op de plank door zijn gewicht te verplaatsen voor evenwicht zorgen.

Fly-Box is niet het enige bedrijf dat werkt aan commerciële toepassingen voor nieuwe, elektrisch voortgedreven draagvleugelboten. Ze zijn sneller en schoner in vergelijking met ‘gewone’ schepen. De uitdaging is om ze ook minstens zo goedkoop in het gebruik te maken.

In Nederland wordt daar onder meer aan gewerkt door Flying Fish, een start-up die in 2019 is opgericht door voormalige studenten van de TU Delft. De onderneming ontwikkelt het draagvleugelsysteem, maar bouwt zelf geen schepen. Inmiddels zijn er wel contacten met werven die, als alles goed verloopt, volgend jaar gaan bouwen. ‘Er

lopen enkele concrete projecten’, aldus cfo Gijsbert van Marrewijk. ‘Iedereen ziet inmiddels dat dit de toekomst is.’

Anders dan Fly-Box richt Flying Fish zich op passagiers- in plaats van vrachtvervoer. Want volgens Van Marrewijk is transport van bijvoorbeeld containers niet rendabel te krijgen met elektrische draagvleugelboten. ‘Als een container een beetje beladen is, wordt de efficiency snel minder.’

Niet verwonderlijk zien ze dat bij Fly-Box anders. Een woordvoerder trekt een vergelijking

‘Met een Airbus kun je ook voor tonnen aan vracht vervoeren, technisch is het heel makkelijk’

met de luchtvaart, waar in principe met dezelfde vleugeltechniek gewerkt wordt. ‘Kijk naar een Airbus, daar kun je ook voor tonnen aan vracht mee vervoeren. Technisch gezien is het eigenlijk heel makkelijk.’

Fly-Box heeft de eerste proefvaarten erop zitten. Op het Meer van Genève werd afgelopen zomer geëxperimenteerd met een kleine versie van het schip waarmee het bedrijf de markt op wil. Dat ging goed. ‘Met snelheden tot 25 knopen (46 km/u) en een laadvermogen tot 700 kg is dit *proof of concept* een wereldprimeur’, aldus het Zwitserse bedrijf in een persbericht van afgelopen september.

Voor de zomer van komend jaar staan er vervolgtesten op het programma. Het gaat om een schip van 20 meter, dat wil zeggen op schaal. Het eerste testschip telde 8 meter. Ditmaal wordt er op zee proefgevaard. Dat gebeurt in en om Dubai. ‘Dat is de beste plaats’, aldus een woordvoerder, ‘omdat er meerdere havens in de buurt zijn.’